

ขอขอบคุณภาพจาก <https://goo.gl/VQqrn1>

การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล

The Development of Creative Tourism Networking in Satun Province

ท้าวหาญ ทวีแสง¹

Howhan Thaveeseng

E-mail: Jak_skt@hotmail.co.th

ปานแพร ชาวนประยูร²

Pamprae Chaoprayoon

เฉลิมชัย ปัญญาดี³

Chalermchai Panyadee

¹ Ph.D. Student, School of Tourism Development, Maejo University.

² Major Advisor, Lecturer, School of Tourism Development, Maejo University.

³ Assoc. Prof. Dr. Co- Advisor, Lecturer, School of Administrative Studies, Mae Jo University.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล และประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่จัดทำขึ้นจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีศักยภาพในแต่ละพื้นที่เชื่อมโยงเข้าด้วยกันเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดสตูล ข้อมูลทางกายภาพ ตำรา แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์จัดทำเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดสตูล ส่วนที่สอง เป็นการประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่จัดทำขึ้น ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการท่องเที่ยว นักวิชาการการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด องค์กรพัฒนาธุรกิจเอกชนทางด้านการท่องเที่ยว ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ผลการศึกษา พบว่าโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ดีควรเป็นโครงข่ายแบบผสมผสาน มีความน่าสนใจในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ที่คำนึงถึง เส้นทาง ระยะเวลาในการเดินทาง ช่วงเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งการเชื่อมโยงโครงข่ายเน้นเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยเพิ่มทักษะประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิต เอกลักษณ์ความโดดเด่นและแตกต่างด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จึงจะส่งผลต่อการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีประสิทธิผล

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์, โครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์, ประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

Abstract

The purposes of this study aimed to investigate schemes on creative tourism networking development in Satun Province, as well as to evaluate the efficiency of creative tourism networks in linkage with such a tourist attraction in Satun Province. For research methodology, an assessment checklist on the efficiency of creative tourism networks was divided into two major parts: the 1st part related to the primary sources taken from creative tourism-based tourist attractions in Satun Province, physical databases, textbooks, theoretical

concepts and related researches was stipulated for creative tourism networking schemes; the 2nd part regarding the assessment for the efficiency of creative tourism networks. The constructed checklist on assessing the efficiency of creative tourism networks was approved by tourism-specialized experts, tourism academicians, governmental organizations, the Office of Provincial Sports and Tourism, private tourism organizations, villagers, and involved entrepreneurs dealing with their tourism industry. The findings of the study revealed that the creative tourism networks in relation to such a tourist attraction's route, length of tourist's final destination, length of creative tourism-based outdoor activities, tourist's life security, and facilities were all implicated as creative learning sites. As a result, the tourists' participation in their creative tourism activities as well as their cultural experiences, creative tourism, local wisdoms, ways of life, unique identity, and different tourism-related resources were fulfilled for the development of efficient creative tourism networks.

Keywords : Creative Tourism, Creative Tourism Networks, Creative Tourism Networking Efficiency

บทนำ

การก้าวข้ามนโยบายเดินทางหน้าประเทศไทยสู่ยุค 4.0 ก่อให้เกิดการสั่นสะเทือนไปทุกวงการของประเทศไทย เพื่อปรับตัวให้ทันกับยุคสมัยใหม่ตามแนวทางของรัฐบาลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงในศตวรรษที่ 21 เมื่อมองย้อนกลับไปดูจะพบว่าการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ยุคแรก ประเทศไทย 1.0 เน้นทางด้านการเกษตรเป็นหลัก จนเมื่อปรับมาสู่ยุคประเทศไทย 2.0 เน้นทางด้านอุตสาหกรรมแต่เป็นอุตสาหกรรมเบา คือ จำพวกเครื่องหนัง เครื่องดื่ม เครื่องประดับ เครื่องนุ่งห่ม หลังจากนั้นปรับเข้าสู่ยุค ประเทศไทย 3.0 เป็นอุตสาหกรรมหนักและการส่งออก คือ การผลิตและขายส่งออกรถยนต์ เหล็กกล้า ก๊าซธรรมชาติ ปูนซีเมนต์ จนปัจจุบันมุ่งสู่ยุค ประเทศไทย 4.0 ปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Value-Based Economy) เน้นการขับเคลื่อนทางด้านเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น (Masincee, 2016, online) เพื่อผลักดันไปสู่ประเทศรายได้สูง ที่มั่งคั่ง

มั่นคง และยั่งยืน ส่วนทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ต่อยอดการส่งเสริมการท่องเที่ยว
ยั่งยืนตามแนวทาง Inclusive Tourism และกำหนดกรอบแนวคิด “ท่องเที่ยว 4.0” ด้วย
แนวคิดการทำงานในธีม WE CARE เดินหน้าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยให้
สอดคล้องกับนโยบาย “ไทยแลนด์ 4.0 (Supasorn, 2016, online) มุ่งเน้นการเชื่อมโยง
ภายในสู่เศรษฐกิจโลก นำเอาเทคโนโลยีขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจากฐานราก เพื่อ
สร้างความมั่นคงทางการท่องเที่ยวผ่าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์
เข้ามาพัฒนา สินค้าทางการท่องเที่ยว ให้มีนวัตกรรมแตกต่างจากเดิม ๆ โดยเฉพาะใน
แหล่ง ชุมชนท่องเที่ยว ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมดิจิทัลการผลิตสินค้าทางการท่องเที่ยว รวมทั้ง
ทั้งแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์พื้นเมือง ให้มีอัตลักษณ์จากท้องถิ่น ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ
ให้คุ้มค่าสูงสุด มุ่งสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม สร้างความเข้มแข็งภายในประเทศอย่าง
มีประสิทธิภาพด้วย วิถีไทย ผ่านการส่งมอบประสบการณ์เอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เพิ่มคุณค่า
และสร้างมูลค่าให้กับการท่องเที่ยวไทย (Tourism Authority of Thailand, 2016,
18-25) เกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น ทำให้คนในท้องถิ่นเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของ
การท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาทางด้าน
เศรษฐกิจในท้องถิ่นทำให้การท่องเที่ยวเกิดความยั่งยืน

รูปแบบของการท่องเที่ยวในอนาคตจะเริ่มเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้กับ
แหล่งท่องเที่ยว (Richards, 2010, 78–90) เจาะลึกการท่องเที่ยวที่เข้าถึงท้องถิ่นมากขึ้น
ความสนใจในวัฒนธรรม เข้าใจท้องถิ่นมากกว่าสิ่งปลูกสร้าง ผ่านการลงมือปฏิบัติคลุกคลีกับ
กิจกรรมการท่องเที่ยวได้เรียนรู้ประสบการณ์ตรง เพิ่มทักษะทำให้เกิดความประทับใจในการ
เดินทางท่องเที่ยวมากกว่าการฟังบรรยายผ่านมีดคู่เทศก์เพียงอย่างเดียว ทำให้นักท่องเที่ยว
ใช้เวลาในการท่องเที่ยวเฉลี่ยแต่ละครั้งนานขึ้นกับการเรียนรู้สร้างปฏิสัมพันธ์กับคนในพื้นที่
แหล่งท่องเที่ยว (Indrakamnerd, 2010, 5-10) ชิมช้อปอารมณ์ความรู้สึก การเข้าไปมีชีวิต
เป็นส่วนหนึ่งของคนในชุมชนจากสิ่งแปลกใหม่รอบตัว เรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตความ
เป็นอยู่ของคนในชุมชนแต่ละสถานที่ที่ไปเยือน (Charles, 2008) ความเป็นตัวตนที่แท้จริง
(Authenticity) เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่รู้สึกวุ่นวาย แต่เหมือนกับไปเยี่ยมญาติในลักษณะ
ของการท่องเที่ยวเชิงสัมพันธ์ (Relationship Tourism) ทำให้การท่องเที่ยวเต็มไปด้วยชีวิต
ชีวา ลดความเบื่อหน่ายของการท่องเที่ยวในรูปแบบเดิม เพราะจุดหมายปลายทางของ
นักท่องเที่ยวที่ติดนั้นจะต้องเป็นตัวกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกต้องการไปเที่ยวอยากที่จะไปเยี่ยม
ชมทำให้เกิดความสุขทางจิตใจเมื่อได้เดินทางไปท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทาง
การท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์แตกต่างจากผลิตภัณฑ์อื่น (Esichaikul, 2014, 3) เนื่องจากใน
อดีตที่ผ่านมาการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวในประเทศไทยได้ถูกนิยามให้เป็นการท่องเที่ยว

แบบไรจิตสำนึกเพราะทำให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมถูกทำลายเกิดความเสื่อมโทรม (Jittangwatthana, 2011, 1) ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไม่ก่อให้เกิดความยั่งยืน ทางด้านการท่องเที่ยว นอกจากนั้นการปรับเปลี่ยนโดยการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้แก่คนไทย ในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี เพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของภาค การบริการและการท่องเที่ยวอันจะส่งผลต่อนักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ นับเป็น จุดแข็งของคนไทยด้วยน้ำใจมิตรไมตรี อธยาศัยซึ่งเป็นเอกลักษณ์วิถีความเป็นไทยที่คู่แข่งชั้น จะลอกเลียนแบบได้ยาก ประกอบกับการใส่ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการท่องเที่ยว สร้าง ความแตกต่าง แปลกใหม่ ทำให้สามารถต่อยอดไปสู่อนาคตได้อย่างสม่ำเสมอ เป็นทางออกสู่ ความยั่งยืนที่แท้จริงของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

วิวัฒนาการของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มาจากพื้นฐานทางด้านวัฒนธรรม ท้องถิ่น หรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิต ประเพณี ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม และ ประวัติศาสตร์ นำมาพัฒนาที่มุ่งเน้นความได้เปรียบด้วยการสร้าง มูลค่า (Value creation) ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานแห่งความเป็นไทย (Thainess) (Phattharathorn, 2013, 3- 15) เป็นทิศทางใหม่ของการท่องเที่ยวทางเลือก สำหรับนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม ที่มีความสนใจพิเศษ ไม่ได้เน้นกลุ่มขนาดใหญ่เหมือนที่ผ่านมา มองเป็นเพียงกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche market) เพื่อสามารถที่จะพัฒนาระดับสินค้าทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้ โตเด่นสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการสื่อความหมาย คุณค่าสำคัญของวิถีชีวิต เป็นรูปแบบ การท่องเที่ยวที่เพิ่มทักษะให้กับนักท่องเที่ยว มีสินค้าหลัก คือ ทักษะและประสบการณ์ด้าน วัฒนธรรมที่เกิดจากการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวกับชุมชนท้องถิ่นสร้างเอกลักษณ์ให้กับ แหล่งท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่หลากหลาย ซับซ้อน ทางด้าน ความรู้สึก จิตใจ เพิ่มพูนประสบการณ์ที่แปลกใหม่ (Amnuayngemtra, 2014, 60) ทำให้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จึงได้รับการยอมรับว่าเป็นรูปแบบที่เกิดจาก วัฒนธรรมประเภทหนึ่ง แต่มีความแตกต่างไปจากวัฒนธรรมนั้นคือทำให้นักท่องเที่ยวได้ชม (View) และ พินิจพิจารณา (Contemplate) แต่ในขณะเดียวกันการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จะต้องเน้นการต่อยอดให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสในการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม (Participate) และ ร่วมสร้าง (Co-reface) ไปพร้อมๆ กับที่กำลังท่องเที่ยว (Sakdiyakron, 2014, 99) เกิด ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าทางด้านวัฒนธรรมเพิ่มความสมดุลทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ทางด้านการท่องเที่ยวภายใน ชุมชนท้องถิ่น จากการเดินทางท่องเที่ยวพล່พลอมให้นักท่องเที่ยวเกิดประสบการณ์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลท่ามกลางความก้าวหน้า ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารบนพื้นฐานเกี่ยวกับวัฒนธรรมย่อยต่างถิ่นในชุมชน

ท้องถิ่นต่างๆ โดยสร้างสัมพันธภาพอย่างแนบแน่นและแสดงบทบาทเป็นผู้มีส่วนร่วมสร้าง ประสพการณ์เชิงสร้างสรรค์ในแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างกันออกไปแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะใน แหล่งที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (Jonathan friedman, 1996, 29) นอกจากนัก ท่องเที่ยวจะเข้าไปชมอย่างเดียวแต่ยังสามารถได้เรียนรู้กิจกรรมอย่างลึกซึ้งผ่านการเสวนากับ คนในท้องถิ่นสร้างความเป็นมิตรเพิ่มยิ่งขึ้น และสามารถที่จะสร้างเครือข่ายเชื่อมโยง แหล่งท่องเที่ยวเข้าด้วยกันเพื่อสร้างเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นับเป็นช่องทาง ที่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันพัฒนาได้อีกด้วย เพราะจากสภาพปัจจุบันเห็นได้ว่าการ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในประเทศไทยตกอยู่ในสภาพที่ขาดพลังแห่งความร่วมมือ ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐด้วยกันเองและหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง (Deskchum, 2013, 331-366)

การสร้างโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์เข้าด้วยกัน เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการ พัฒนา ทางโครงสร้างพื้นฐาน ถนนหนทาง การคมนาคม ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจที่จะตามมาจากการท่องเที่ยว ช่วยเพิ่ม สมรรถนะขีดความสามารถในการแข่งขันจำเป็นต้องสอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเชื่อมโยงบทบาทของพื้นที่ (Praprutkit, 2010, 28-31) คำนึงถึงความ พลอดภัยของนักท่องเที่ยว ส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์ พื้นฟูและรักษาสภาพแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี ประวัติศาสตร์ ที่ควรเชื่อมโยงแต่ละจุดท่องเที่ยวให้สามารถเดินทาง ได้อย่างรวดเร็วและผสมผสานเข้าด้วยกันก่อให้เกิดความน่าสนใจที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ มากยิ่งขึ้น เพิ่มทักษะประสบการณ์ใหม่ร่วมกับชุมชนจากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเพิ่ม โอกาสในการพักค้างคืนของนักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของเครือข่ายทาง สังคม ที่มีการจำแนกได้มากมายหลายประเภทขึ้นอยู่กับแต่ละลักษณะ ที่ตอบสนองต่อรูปแบบของการใช้ประโยชน์สร้างเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน ซึ่งลักษณะของโครงข่ายการ เชื่อมโยงที่มีประสิทธิภาพควรพิจารณาเพิ่มเติมในประเด็นของการส่งเสริมให้ชุมชนมีความ เข้มแข็ง (Pongpit, 2005, 209) จากการวางแผนการดำเนินงานที่วางกฎระเบียบร่วมกัน ผ่านกระบวนการ ตัดสินใจอย่างมีส่วนร่วมของกลุ่มที่มีเจตนารมณ์ร่วมกันในการปฏิบัติงานให้บรรลุความสำเร็จ มีระบบการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ เครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชนจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพทั้งองค์กร มีการแลกเปลี่ยนมุมมองทัศนคติต่อการพัฒนา โครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งองค์ประกอบของการเชื่อมโยงโครงข่าย ที่ถูกพัฒนา และประยุกต์ขึ้นจากแนวคิดทางด้านเครือข่ายและโครงข่าย 4 ลักษณะ คือ 1) โครงข่ายแบบ วงกลมหรือวงแหวน 2) โครงข่ายแบบรูปดาว 3) โครงข่ายแบบเลขแปด และ 4) โครงข่าย

แบบผสมผสาน (Hybrid) เพื่อนำไปพัฒนาจัดทำเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ดังนั้นการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดสตูล จะช่วยลดปัญหาการผ่านไประยะเวลานานของนักท่องเที่ยวเพิ่มระยะเวลาการแวะพักในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสตูลมากขึ้น อีกทั้งการประเมินประสิทธิภาพโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อต้องการทราบถึง ประสิทธิภาพโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ควรมีการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวโดยการกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวให้เป็นลักษณะที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ด้วยการกำหนดรูปแบบโครงข่ายการท่องเที่ยว ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในแต่ละพื้นที่ ให้ดึงดูดความสนใจในช่วงเวลาที่เหมาะสม การกำหนดจุดแวะพัก การรับประทานอาหาร การพักผ่อน การซื้อสินค้าที่ระลึก ระยะเวลาในการเรียนรู้กิจกรรมในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกสบายใจไปกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์แบบไม่ซ้ำซ้อน ลดความเบื่อหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว สร้างสีสันประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักท่องเที่ยว ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้กลับมาท่องเที่ยวซ้ำจนเกิดเป็นความยั่งยืนที่แท้จริงในแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เกิดจากการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล และประเมินประสิทธิภาพโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรก เป็นการจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดสตูล จากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ เอกสาร ตำรา ข้อมูลทางกายภาพ และข้อมูลศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล โดยนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล ส่วนที่สอง ใช้วิธีการประเมินประสิทธิภาพโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล จากโครงข่ายเชิงสร้างสรรค์ที่จัดทำขึ้น โดยกำหนดผู้ประเมินที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการท่องเที่ยว และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วย นักวิชาการทางด้านการท่องเที่ยว นักวิชาการทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมทางด้านการท่องเที่ยว อาจารย์ทางด้านการท่องเที่ยว นักวิชาการทางด้านระบบสารสนเทศทางการท่องเที่ยว ท่องเที่ยวและกีฬา

จังหวัดสตูล ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว มัคคุเทศก์นำเที่ยว องค์กรพัฒนาธุรกิจเอกชน ทางด้านการท่องเที่ยว สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เครือข่ายชุมชน การท่องเที่ยวจังหวัดสตูล หัวหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจังหวัดสตูล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสตูล ผู้นำชุมชนท่องเที่ยว ผู้นำศูนย์การเรียนรู้เพื่อการท่องเที่ยว นักวิชาการ วิจัยด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล และผู้ที่สนใจทางด้านการท่องเที่ยว จำนวน 50 ท่าน ร่วมเดินทางประเมินโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และหาข้อสรุปประสิทธิผลโครงข่าย การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดสตูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลเอกสารตำราแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผ่านการจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จากคำแนะนำและการประเมินเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการท่องเที่ยว จึงได้โครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จากนั้นใช้เครื่องมือแบบประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัด ข้อพิจารณาผลการประชุมผู้เชี่ยวชาญทางด้านการท่องเที่ยว จนได้มาซึ่งแบบประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยกำหนดการประเมินค่า 5 ระดับคะแนน ซึ่งมีองค์ประกอบและตัวชี้วัดประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 4 องค์ประกอบ คือ 1) เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ 2) การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 3) เพิ่มทักษะและประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และ 4) สร้างเอกลักษณ์ความโดดเด่นและแตกต่างด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แต่ละองค์ประกอบ มี 5 ตัวชี้วัด 25 ข้อพิจารณา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล โดยผู้วิจัย ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินก่อนทำการประมวลผล โดยการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วตีความในรูปแบบอุปนัย (Inductive method) พร้อมทั้งอธิบายข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) เพื่อยืนยันประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล

ผลการศึกษาการจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล โดยการคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีระดับศักยภาพปานกลางขึ้นไป นำมาเชื่อมโยงร้อยเรียงเป็นโครง

ข่ายเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ตอบสนองความต้องการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดสตูล ซึ่งจากการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้เวลาการท่องเที่ยวจังหวัดสตูลอยู่ที่ประมาณ 2- 4 วัน อีกทั้งการจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต้องคำนึงถึง การเชื่อมโยงเส้นทางระหว่างเมืองไปสู่แหล่งท่องเที่ยว ทั้งเส้นทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี เส้นทางธรรมชาติ ควรมีความเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว การเชื่อมต่อเส้นทางต้องสะดวกและง่ายต่อการใช้เส้นทางมีความปลอดภัยตลอดจนสภาพการจราจรระบบขนส่ง ที่ส่งเสริมเส้นทางเป็นมิตรกับชุมชนท้องถิ่นและชุมชนใกล้เคียงเพื่อเชื่อมต่อประสบการณ์เข้าด้วยกัน ทั้งนี้การจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้เกิดประสิทธิผล ควรจัดทำโครงข่ายเส้นทางการท่องเที่ยว ที่มีลักษณะเป็น โครงข่ายแบบผสมผสาน โดยกำหนดเกณฑ์ในการจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

1. กำหนดรูปแบบโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่ได้จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับโครงข่ายเพื่อให้เกิดมิติความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สามารถเรียนรู้วัฒนธรรมดั้งเดิมที่แท้จริงแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสร้างปฏิสัมพันธ์กับคนในชุมชน โดยกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นโครงข่ายแบบผสมผสานที่เกิดจากการรวมเอาโครงข่ายวงแหวน โครงข่ายแบบรูปดาว โครงข่ายแบบเลขแปด และคำนึงถึงประเภทของแหล่งท่องเที่ยว ท่าเลที่ตั้ง เส้นทางคมนาคมขนส่ง เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวทั้งทางบกทางทะเล พิจารณาข้อมูลจากแผนที่ท่องเที่ยวและการลงสำรวจพื้นที่สอบถามข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่

2. กำหนดระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสตูลนิยมเดินทางท่องเที่ยว ในระยะเวลา 2-4 วัน โดยนิยมเดินทางในช่วงวันหยุด เสาร์อาทิตย์ หรือวันลาพักผ่อน ศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ดังนั้นจึงกำหนดโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวอยู่ที่ 3 วัน 2 คืน หรือหากมีเวลาเพียงพอเดินทางท่องเที่ยวครบทุกโครงข่ายใช้เวลาประมาณ 5 วัน 4 คืน

3. คัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ จากจำนวน 42 แหล่ง โดยเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพปานกลางขึ้นไป มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเรียนรู้ เพิ่มทักษะ ประสบการณ์ใหม่ แลกเปลี่ยนความรู้กับเจ้าของพื้นที่ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีความปลอดภัยเพราะเป็นหัวใจสำคัญในการท่องเที่ยว ทั้งนี้ในบางโครงข่ายอาจมีการเพิ่มเติมแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมถึงแม้จะไม่เข้าข่ายแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แต่เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้แวะพักผ่อน ซื้อสินค้าอาหารเครื่องดื่ม สินค้าที่ระลึก ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่เข้ามาเกี่ยวข้องทำให้โครงข่ายการท่องเที่ยว

เชิงสร้างสรรค์มีความความน่าสนใจและดึงดูดใจนักท่องเที่ยว

4. กำหนดตารางระยะทางท่องเที่ยว โดยกำหนดที่พักแหล่งท่องเที่ยวจากจุดเริ่มต้น ซึ่งจะเริ่มต้นการเดินทางทุกเส้นทางจากสนามบินนานาชาติหาดใหญ่ เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางมาจากทั่วทุกภูมิภาคและนิยมเดินทางโดยสายการบินต้นทุนต่ำมากขึ้น ประกอบกับนักท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงก็สามารถคำนวณเวลาการเดินทางจากจุดเริ่มต้นจากสี่แยกสนามบินหาดใหญ่ อีกเหตุผลหนึ่งที่เลือกจุดเริ่มต้นสนามบินนานาชาติหาดใหญ่ เพราะจังหวัดสตูลยังไม่มีเครื่องบินพาณิชย์ให้บริการ ตารางระยะทางจะทำให้การคำนวณการเดินทางท่องเที่ยวจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง โดยทราบระยะทางที่เป็นกิโลเมตร และสามารถคำนวณเวลาในการเดินทาง เวลาในการทำกิจกรรม ทำให้การจัดทำโครงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีความแม่นยำใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งนี้ทำให้รู้ว่าเส้นทางคมนาคมทางบกสามารถใช้ความเร็วได้เท่าไร ประกอบกับสภาพของเส้นทาง ผ่านเขตเมือง ชนบท สภาพภูมิประเทศ กฎหมายการจำกัดความเร็ว หรือการเดินทางคมนาคมทางน้ำ ประเภทของเรือที่ใช้ ระยะเวลาที่เหมาะสมในการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในแต่ละแหล่ง

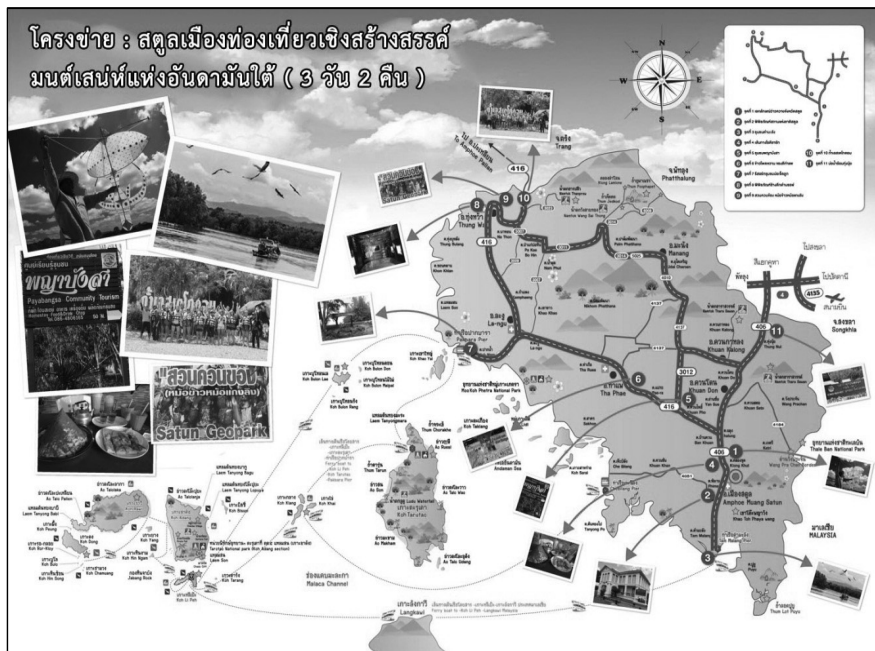
5. กำหนดแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในกิจกรรมการท่องเที่ยวและมีความต่อเนื่อง ทำให้นักท่องเที่ยวตื่นตากับเส้นทางการท่องเที่ยวในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป สร้างสีสันประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวมากกว่าการเข้าไปเยี่ยมชมเพื่อถ่ายรูปเพียงอย่างเดียวเท่านั้น จึงทำให้แต่ละแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ใช้เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า 1 ชั่วโมงขึ้นไป หรือบางแหล่งสามารถเรียนรู้ได้เต็มวันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของนักท่องเที่ยวด้วย

6. การกำหนดที่พักแรม เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปเรียนรู้แลกเปลี่ยนกับเจ้าของพื้นที่ โดยมีแหล่งท่องเที่ยวประเภท โฮมสเตย์ รีสอร์ทชุมชน โรงแรมที่พัก เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดสตูลนับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งมีการประกอบกิจกรรมทางศาสนาแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคอื่น จึงอาจจะไม่สะดวกในการเข้าพักกับเจ้าของบ้าน จึงมีรีสอร์ทชุมชนไว้ให้บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งอยู่ในบริเวณเดียวกันกับคนในพื้นที่

7. การจัดการด้านอาหาร เน้นการเลือกใช้อาหารท้องถิ่นและแหล่งอาหารที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด และได้เรียนรู้วัฒนธรรมอาหาร การกินส่งเสริมการสร้างอาชีพรายได้ให้กับท้องถิ่นอีกด้วย เพราะจังหวัดสตูล เป็นเมืองชายฝั่งทะเลอันดามันอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรสัตว์น้ำ เปรียบเสมือนตู้กับข้าวของชุมชน นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งโรตีสายชัก เมื่อมาถึงจังหวัดสตูลควรที่จะได้ลิ้มลอง ตลอดจนเป็นแหล่งผลไม้ตามฤดูกาล ขนมหันบ้าน มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เปิดประสบการณ์ของการ

ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

การกำหนดเกณฑ์การจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และรูปแบบของการเชื่อมโยงโครงข่ายที่มีประสิทธิภาพจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมที่น่าสนใจเพิ่มทักษะประสบการณ์ใหม่ให้กับนักท่องเที่ยว จึงสามารถจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เส้นทาง “สตูลเมืองท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มนต์เสน่ห์แห่งอันดามันใต้” ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน รายละเอียด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โครงข่าย : สตูลเมืองท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มนต์เสน่ห์แห่งอันดามันใต้
ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน

โครงข่าย “สตูลเมืองท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มนต์เสน่ห์แห่งอันดามันใต้” เป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่เน้นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดสตูลให้สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่องเพราะเป็นเป็นท่องเที่ยวที่มีศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เข้าร่วมในทุกแหล่งท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ที่นำมาเชื่อมโยงเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยรายละเอียดแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดสตูล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล

แหล่งท่องเที่ยว/ที่ตั้ง	ระยะเวลา	กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
1. แหล่งผลิตว้าว บ้านลุงเสริม หัตถกรรมว้าวควาย เอกลักษณ์หนึ่งเดียว ของประเทศ / ตำบล คลองขุด อำเภอเมือง	- เดินทาง 1 ชั่วโมง 20 นาที - เข้าร่วมกิจกรรม 1 ชั่วโมง	- เรียนรู้การทำว้าวควาย การคัดเลือกไม้ไฟเพื่อทำ โครงว้าว การติดกระดาษ การเลือกใช้อุปกรณ์ - เรียนรู้เกี่ยวกับว้าวประเภทต่าง ๆ - ชมว้าวที่ได้รับรางวัลด้วยพระราชทานในแต่ละปี
2. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดสตูล / ตำบล พิมาน อำเภอเมือง	- เดินทาง 10 นาที เข้าร่วมกิจกรรม 1 ชั่วโมง	- เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชาวมุสลิม จังหวัดสตูล - เรียนรู้สถาปัตยกรรม คุณค่าลูนูกูเต็นแบบ ผสมผสาน แบบยุโรป แบบพื้นหยาของ ภาคใต้ และสถาปัตยกรรมอิสลาม - การแต่งกายชุดอิสลาม ในพิธีการสำคัญๆ - กิจกรรมร่วมสนุกในแต่ละเดือนตามช่วงเทศกาล - กิจกรรมเที่ยวชมพิพิธภัณฑ์กลางคืน ลานวัฒนธรรม
3. ชุมชนท่องเที่ยวสุโง ตำมะลัง / ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง	- ระยะเวลาเดินทาง 17 นาที	- ระยะเวลาเข้าร่วมกิจกรรมท่องเที่ยว 5 ชั่วโมง - ล่องเรือให้อาหารนกอินทรีแดง นกออก และ นกอินทรีแดงผสมดำ เรียนรู้การดำรงชีวิตของนก ในบริเวณป่าชายเลน การหาหอยขาว - เรียนรู้การทำประมงพื้นบ้าน การทำปูนีมจาก กระชังปู การแปรรูปอาหารทะเล - รับประทานอาหารเที่ยงรูปแบบวิถีชีวิตบนเรือ - เรียนรู้และฝึกการประดิษฐ์เครื่องมือประมงชายฝั่ง การทำใบจาก เครื่องจักสานจากก้านใบจาก - การทำขนมพื้นบ้าน เช่นขนมอาชีติ๊ะ
4. เส้นทางโรตีสายชัก / ตำบลพิมาน อำเภอเมือง	- เดินทาง 17 นาที - เข้าร่วมกิจกรรม 1 ชั่วโมง 20 นาที	- ทดลองทำโรตีสายชัก ออกแบบโรตีสายสร้างสรรค์รสชาติใหม่ๆ - ทดลองฝึกการทำซาชิกเอกลักษณ์ชาสตูล - วัฒนธรรมการดื่มชา
5. ชุมชนท่องเที่ยวบ้านพญา บังสา/ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมือง	- เดินทาง 25 นาที - เข้าร่วมกิจกรรม 4-5 ชั่วโมง * พักค้างคืนที่นี่	- ปั่นจักรยานเยี่ยมชมหมู่บ้าน เรียนรู้วิถีการรับ ประทานอาหารเช้า ที่แตกต่างหลากหลาย - เรียนรู้การทำนาอินทรีย์ ปลุกผักโรตีสาย แปรรูปกุ้งนา - ขึ้นหอสูงชมนก นอนงปลักพระยา - ศึกษาธรรมชาติเส้นทางเดินป่าวังไม้ไฟ
6. ไร่ข้าวโพทหวาน สินค้า โอท็อป /ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ	- เดินทาง 12 นาที - เข้าร่วม 30 นาที	- เลือกซื้อสินค้าOTOP นำน้ข้าวโพด ข้าวโพทหวาน - ชมไร่ข้าวโพด การปลูกข้าวโพดตลอดทั้งปี
7. ชุมชนท่องเที่ยวบ้าน บ่อเจ็ดลูก ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู 7.1 โบราณสถานบ่อเจ็ดลูก 7.2 เกาะเขาใหญ่	- เดินทาง 43 นาที - เข้าร่วมกิจกรรม 5-6 ชั่วโมง * พักค้างคืนที่นี่	- พายเรือแคนู ปลูกป่าชายเลน ชมแหล่งกล้วยไม้ - การสร้างบ้านปลากการจับหอยและเจาะหอยนางรม - ประดิษฐ์หัตถกรรมพื้นบ้านเย็บจาก ไข่มุกหลังคา - พายเรือคายักเที่ยวเกาะเขาใหญ่ - เรียนรู้การประกอบอาหารจากวัตถุดิบในชุมชน - แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมการแต่งกาย การ ละหมาด พิธีสำคัญๆ ของชาวมุสลิม - ชมโบราณสถานบ่อเจ็ดลูก พิสูจน์แหล่งน้ำจืด - ชม ความมหัศจรรย์ของต้นมะพร้าวที่แตกออกเป็น สองปางในต้นเดียวกัน ทำให้มีสองยอด

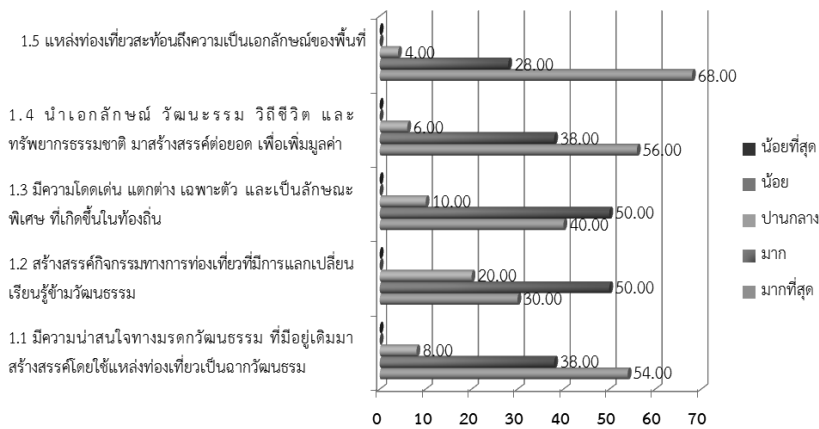
แหล่งท่องเที่ยว/ที่ตั้ง	ระยะเวลา	กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
8. พิพิธภัณฑ์ช้างศึกดำบรรพ์/ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า	- เดินทาง 48 นาที - เข้าร่วมกิจกรรม 1 ชั่วโมง	- ศึกษาเรียนรู้ซากดึกดำบรรพ์ ที่ขุดค้นพบชิ้นส่วนของกรามข้างสเตโกดอน ที่ค้นพบในพื้นที่ - เรียนรู้การขุดค้นธรณีวิทยาและการเก็บรักษา
9. สวนหม้อข้าวหม้อแกงลิงควนซ้อง/ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า	- เดินทาง 6 นาที - เข้าร่วมกิจกรรม 2 ชั่วโมง 30 นาที	- เรียนรู้การเพาะปลูกต้นหม้อข้าวหม้อแกงลิง - ฝึกการผสมเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียเพื่อขยายพันธุ์ต้นหม้อข้าวหม้อแกงลิง แต่ละสายพันธุ์ - ทดลองทำขนมจากฝักหม้อข้าวหม้อแกงลิง เป็นขนมพื้นบ้านภาคใต้โดยนำข้าวเหนียวคดลงในฝักหม้อข้าวหม้อแกงลิงแล้วนำไปนึ่งให้สุก
10. ถ้ำเล-สเตโกดอน/ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า	- เดินทาง 10 นาที - เข้าร่วมกิจกรรมพร้อมทั้งล่องเรือแคนู 3 ชั่วโมง	- เรียนรู้ทักษะการพายเรือแคนู การเอาตัวรอด ความปลอดภัยและการแก้ปัญหาจากการพายเรือแคนู - สืบรวจซากดึกดำบรรพ์ภายในถ้ำเล-สเตโกดอนที่มีอายุเฉลี่ย 500 ล้านปี - ล่องเรือศึกษาป่าชายเลนชมความอุดมสมบูรณ์ของต้นโกงกางและรวมปลูกต้นโกงกางจากฝัก
11. บ่อน้ำร้อนทุ่งนุ้ย/ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง	- เดินทาง 1 ชั่วโมง 10 นาที - เข้าร่วมกิจกรรม 1 ชั่วโมง 30 นาที	- เรียนรู้การกำเนิดน้ำแร่ร้อน จากป่าต้นน้ำธรรมชาติ - แช่น้ำร้อน ณ บ่อน้ำบัต เพื่อสุขภาพ บ่อแช่ตัวห้องอบตัวศาสตร์แห่งการรักษาด้วยความร้อนและแร่ธาตุ จากบ่อน้ำร้อนตามธรรมชาติ

2. ผลการประเมินประสิทธิผลโครงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดสตูล

การประเมินประสิทธิผลโครงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วย นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมทางด้านการท่องเที่ยว อาจารย์ด้านการท่องเที่ยว นักวิชาการด้านระบบสารสนเทศการท่องเที่ยว ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสตูล ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว มักคเทศก์นำเที่ยว องค์กรพัฒนาธุรกิจเอกชนทางด้านการท่องเที่ยว สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เครือข่ายชุมชนการท่องเที่ยวจังหวัดสตูล หัวหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจังหวัดสตูล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสตูล ผู้นำชุมชนท่องเที่ยว ผู้นำศูนย์การเรียนรู้เพื่อการท่องเที่ยว นักวิชาการวิจัยด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล และผู้ที่สนใจทางด้านการท่องเที่ยว ร่วมเดินทางประเมินโครงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ “เส้นทางสตูลเมืองท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มนต์เสน่ห์แห่งอันดามันใต้” ผลการศึกษาพบว่า

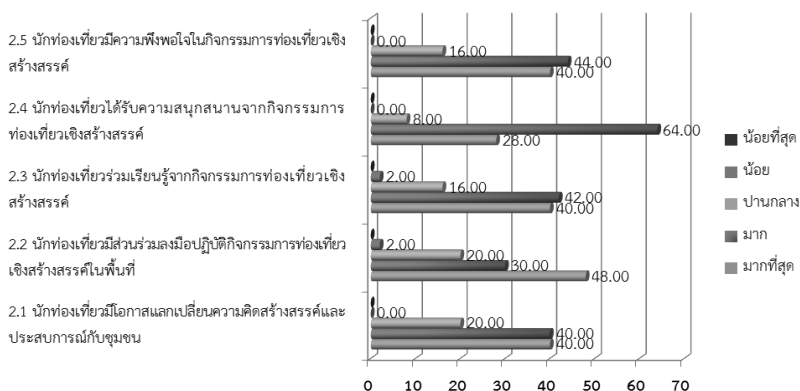
องค์ประกอบที่ 1 เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ พบว่า ระดับค่าคะแนนด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 68.00 รองลงมาคือการนำเอกลักษณ์

วัฒนธรรม วิถีชีวิตและทรัพยากรธรรมชาติ มาสร้างสรรค์ต่อยอด เพื่อเพิ่มมูลค่า คิดเป็นร้อยละ 56.00 มีความน่าสนใจทางมรดกวัฒนธรรม ที่มีอยู่เดิมมาสร้างสรรค์โดยใช้แหล่งท่องเที่ยวเป็นฉากวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 54.00 และให้ความสำคัญในระดับมาก คือ มีความโดดเด่น แตกต่าง เฉพาะตัวและเป็นลักษณะพิเศษ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 50.00 และสร้างสรรค์กิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 50.00

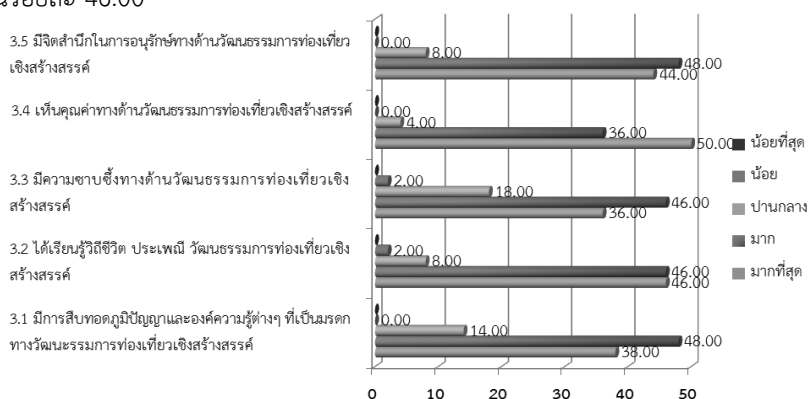
ภาพที่ 2 องค์ประกอบที่ 1 เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่า ระดับค่าคะแนนด้านการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 48.00 นักท่องเที่ยวมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์กับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 40.00 นอกจากนั้นค่าคะแนนระดับมาก ประกอบด้วย นักท่องเที่ยวได้รับความสนุกสนานจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 64.00 นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 44.00 และนักท่องเที่ยวร่วมเรียนรู้จากกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 42.00

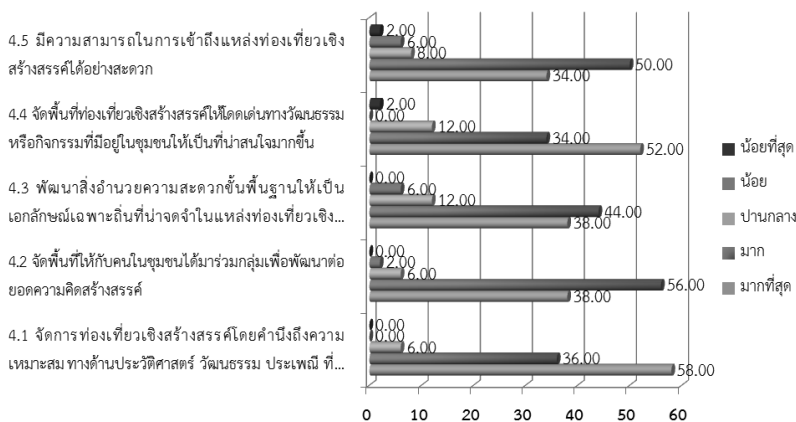
ภาพที่ 3 องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว
ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ 3 เพิ่มทักษะและประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่า ระดับค่าคะแนนด้านเพิ่มทักษะและประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วยเห็นคุณค่าทางด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 50.00 ได้เรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 46.00 นอกจากนั้นค่าคะแนนระดับมาก คือ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทางด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 48.00 มีการสืบทอดภูมิปัญญาและองค์ความรู้ต่างๆ ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 48.00 และมีความซาบซึ้งทางด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 46.00

ภาพที่ 4 องค์ประกอบที่ 3 เพิ่มทักษะและประสบการณ์
ด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ 4 สร้างเอกลักษณ์ความโดดเด่นและแตกต่างด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่าระดับค่าคะแนนด้านสร้างเอกลักษณ์ความโดดเด่นและแตกต่างด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย การจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีที่โดดเด่นของพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 58.00 รองลงมา จัดพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้โดดเด่นทางวัฒนธรรมหรือกิจกรรมที่มีอยู่ในชุมชนให้เป็นที่น่าสนใจมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 52.00 นอกจากนั้นค่าคะแนนระดับมาก คือ จัดพื้นที่ให้กับคนในชุมชนได้มาร่วมกลุ่มเพื่อพัฒนาต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 56.00 มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างสะดวก คิดเป็นร้อยละ 50.00 และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่น่าจดจำในแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 44

ภาพที่ 5 องค์ประกอบที่ 4 สร้างเอกลักษณ์ความโดดเด่นและแตกต่างด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การจัดทำโครงการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดสตูล โดยการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จากนั้นพิจารณาคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวมาร้อยเรียงเป็นโครงการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จากแหล่งท่องเที่ยวที่มีระดับศักยภาพปานกลางขึ้นไปและแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว นอกจากนั้นการศึกษาเครือข่ายทางสังคมและเครือข่ายคอมพิวเตอร์เมื่อนำมา

ประยุกต์กับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่า การจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลควรจัดทำโครงข่ายเส้นทางการท่องเที่ยวที่มีลักษณะแบบผสมผสาน โดยอาศัยหลักความต่อเนื่องในการเดินทางท่องเที่ยว และมีเกณฑ์ในการจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่ประกอบไปด้วย 1) กำหนดรูปแบบโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 2) กำหนดระยะเวลาท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 3) คัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 4) กำหนดตารางระยะทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 5) การร้อยเรียงแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวและของที่ระลึกเชิงสร้างสรรค์ 6) กำหนดที่พักแรม และ 7) การจัดบริการด้านอาหาร ซึ่งเกณฑ์ในการจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 7 ประการ มุ่งเน้นไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้วยการปรับเปลี่ยนกระบวนการคิดที่สร้างสรรค์ให้สามารถต่อยอดความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยอาศัยความร่วมมือจากคนในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมใช้ความรู้ความสามารถและข้อมูลที่มีอยู่ของชุมชน พิจารณาได้ตรงต่ออย่างรอบคอบเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือพัฒนาเป็นเครือข่ายของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มากกว่าต่างคนต่างพัฒนาพื้นที่ของตนเอง เพราะการนำเอาแหล่งท่องเที่ยวมาเชื่อมโยงเป็นโครงข่าย ส่งผลต่อการสนับสนุนของภาครัฐและเอกชนมากยิ่งขึ้นทั้งทางด้านเส้นทางคมนาคม การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกโครงสร้างพื้นฐานของการท่องเที่ยว สอดคล้องกับ (Praprutkit, 2010, 28-31) ในการเชื่อมโยงบทบาทของพื้นที่ที่จะช่วยการเพิ่มขีดสมรรถนะในการแข่งขันโดยนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้บนพื้นฐานของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิต วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์ พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกทางด้านระบบการขนส่งควบคู่ไปกับวัฒนธรรมพื้นฐานเพื่อสร้างความเชื่อมโยงเข้าด้วยกันถือเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจอยากรู้ อยากเห็น อยากเข้าไปสัมผัสเรียนรู้ด้วยตนเองกับวัฒนธรรมใหม่ๆ สอดคล้องกับ (Jirachaichaowanon, 2011, 109-115) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์เครือข่ายการท่องเที่ยว เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ นักท่องเที่ยวสนใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ด้วยวิธีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อประเภทต่างๆ และการบอกต่อ ส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวมีความเข้มแข็ง มีความยั่งยืนคงอยู่ต่อไป เมื่อนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญและสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ

การเชื่อมโยงโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จำเป็นต้องสร้างความน่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยวได้เข้าไปมีส่วนร่วมได้เรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์มากกว่าการเข้าไปเพื่อเที่ยวชมอย่างเดียว สร้างความแตกต่างจากรูปแบบเดิม ในเส้นทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีด้วยการพัฒนาระบบสิ่งอำนวยความสะดวก

โครงสร้างพื้นฐานคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญในการจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อีกทั้งกำหนดระยะเวลาในการเดินทาง เวลาในการทำกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้มีความเหมาะสมกับความสนใจของนักท่องเที่ยว มากกว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไป เพราะนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จะเน้นการฝึกทักษะประสบการณ์การเรียนรู้มากขึ้นเป็นพิเศษ การเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม และแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างเจ้าของพื้นที่ จึงควรจัดที่พักในโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้ใกล้ชิดกับชุมชนท้องถิ่นหรืออาศัยในแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้เรียนรู้วัฒนธรรมอาหารการกิน มีส่วนร่วมในการประกอบอาหารจากวัตถุดิบในท้องถิ่น หรือมีส่วนช่วยในการออกแบบอาหารจากวัตถุดิบที่มีอยู่ในพื้นที่ ได้เรียนรู้วิถีการดำรงชีพ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นสมาชิกของชุมชนมากกว่าเป็นแค่เพียงนักท่องเที่ยวและเกิดความประทับใจในการเดินทางท่องเที่ยวตามโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่นำเอาภูมิปัญญา วัฒนธรรมวิถีชีวิตที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นสะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์มาสร้างสรรค์ต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าเชิงสร้างสรรค์ จนได้มาซึ่งโครงข่าย “สตูลเมืองท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มนต์เสน่ห์แห่งอันดามันใต้” เพื่อใช้สำหรับประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ผลการประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการท่องเที่ยวและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางด้านการท่องเที่ยว แบ่งการประเมินออกเป็น 4 องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มีระดับค่าคะแนนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีจุดเด่น เน้นความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เน้นให้คนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักท่องเที่ยวทำให้เกิดความน่าสนใจเพราะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์จริงแสดงออกถึงจิตวิญญาณของคนในพื้นที่นักท่องเที่ยวจึงมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์ระหว่างกัน ส่วนองค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มีระดับค่าคะแนนมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวผ่านการทดลองปฏิบัติ ได้ร่วมพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดใหม่ๆ ร่วมกับเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพราะการที่นักท่องเที่ยวได้ร่วมลงมือปฏิบัติกิจกรรมจึงเปรียบเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อกัน เกิดการเรียนรู้บนพื้นฐานเอกลักษณ์ของท้องถิ่น นักท่องเที่ยวมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์กับชุมชน อีกทั้งองค์ประกอบที่ 3 เพิ่มทักษะและประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มีระดับค่าคะแนนมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการรับรู้คุณค่าทางด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เกิดจากงานเทศกาล ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเชื่อ ค่านิยมที่เกิดขึ้นใน

ชุมชนท้องถิ่น เป็นสิ่งแปลกใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต่างวัฒนธรรมในความเป็นเอกลักษณ์ เมื่อเอาความคิดสร้างสรรค์ไปรวมกับลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่สามารถเพิ่มคุณค่าความประทับใจที่มากยิ่งขึ้นให้กับนักท่องเที่ยว นอกจากนักท่องเที่ยวจะชมเพียงอย่างเดียวได้เรียนรู้อย่างลึกซึ้งผ่านการเสวนากับคนในท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นบนพื้นฐานการท่องเที่ยวที่ผสมผสานความสร้างสรรค์ประสบการณ์แปลกใหม่ที่แตกต่างรวมถึงการให้คำแนะนำนักท่องเที่ยวจากเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนั้น องค์ประกอบที่ 4 สร้างเอกลักษณ์ความโดดเด่นและแตกต่างด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มีระดับค่าคะแนนมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก การจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้นำเอาประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ประเพณีที่โดดเด่นของพื้นที่มาใช้ประโยชน์ทางด้านการท่องเที่ยวเพื่อสร้างมาตรฐานการอธิบายเรื่องราวให้กับนักท่องเที่ยวได้เกิดการรับรู้ไปในแนวทางเดียวกันเพื่อลดความผิดพลาดและบิดเบือนข้อมูลที่สำคัญๆ ของแหล่งท่องเที่ยว โดยยึดหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวไว้ให้ดีที่สุดเพื่อให้สามารถสืบทอดถึงอนุชนรุ่นหลัง การสร้างความกลมกลืนอย่างน่าสนใจหรือสร้างความโดดเด่นเฉพาะพื้นที่โดยนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเปิดโอกาสให้คนในชุมชนท้องถิ่นได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบความคิดสร้างสรรค์ สร้างความแตกต่างในการจัดพื้นที่ให้บริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวสัมผัสได้ถึงความแปลกแตกต่าง อย่างสร้างสรรค์ จากการเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

นอกจากนั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์จากการร่วมลงมือปฏิบัติเรียนรู้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นักท่องเที่ยวจะเข้าใจ มากกว่าการได้ยินหรือการได้เห็น ส่งผลให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ใหม่สนุกไปกับกิจกรรมและพึงพอใจ เนื่องจากประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เกิดจากการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่างไว้ด้วยคุณค่าถ่ายทอดผ่านประเพณี กิจกรรมงานเทศกาลให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้าไปเรียนรู้เห็นถึงคุณค่าทางด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์เอกลักษณ์ความโดดเด่นที่แตกต่างด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงคนในชุมชนได้เข้ามาร่วมกันพัฒนาเพื่อต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีที่โดดเด่นของพื้นที่ ตลอดจนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่มีอยู่ในชุมชนให้โดดเด่นและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างสะดวกและมีความปลอดภัยซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการท่องเที่ยวและส่งผลให้โครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัยและสรุปผลการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และการประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในทางทฤษฎี แนวคิดเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง และทางด้านปฏิบัติการประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยว ทำให้การสังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การจัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล เพื่อเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เข้าด้วยกัน ทำให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพิ่มทักษะและประสบการณ์ เอกลักษณะความโดดเด่นที่แตกต่างทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ทั้งนี้การประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เป็นหนทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนทางด้านการท่องเที่ยว และที่สำคัญก่อให้เกิดการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ของจังหวัดสตูลให้มีประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผลการวิจัยการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดสตูล และการประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เข้าด้วยกันเป็นเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดสตูลเพิ่มเวลาการหยุดพักท่องเที่ยวตลอดการเดินทางไปอย่างรวดเร็วของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนจากเมืองผ่านให้เป็นเมืองท่องเที่ยว นอกจากนั้นยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวตลอดจนสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดสตูล เพิ่มทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยว ลดการกระจุกตัวในแหล่งท่องเที่ยวเพียงบางแหล่งเท่านั้น ทั้งนี้ผลของการประเมินประสิทธิผลโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดสตูลควรนำไปจัดทำประเด็นยุทธศาสตร์โครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดสตูลต่อไป

2. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงระหว่างจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดสตูลหรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่อยู่ใกล้เคียงระหว่างประเทศเนื่องจากจังหวัดสตูลมีอาณาเขตที่ติดต่อกับพรมแดนชายแดนการค้าที่สำคัญ เพื่อสร้างความเชื่อมโยงและพัฒนาจัดทำเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ระหว่างจังหวัดและระหว่างประเทศเพิ่มโอกาสการค้าการลงทุนทางด้านบริการและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้เติบโตอย่างมั่นคง ต่อยอดไปสู่ความยั่งยืน ด้วยการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศทำให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้รับความสนใจและมีการเดินทางท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอเป็นหนทางสู่ความยั่งยืนที่แท้จริงจากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

- Amnuayngernta, S. (2014). **Creative Tourism Development**. Bangkok. Creative Academy for Cultural and Heritage Tourism-CCHT. Mahidol University.
- Charles, L. (2008). **The Creative City: A toolkit for Urban**. 2nd Ed. Earthscan Cannada Publisher.
- Deskchum, P. (2013). **Creative Tourism Development: from concepts to Practice for Thailand**. Bangkok. Silpakorn University Journal. 33(2), 329-364.
- Esichaikul, R. (2014). **Nich Tourism Management**. Nonthaburi. Sukhothai Thammathirat Open University Press.
- Indrakamnerd, P. (2010). **The Innovative systems for the developing a knowledge-Based and Creative Economy: A Case Study of Creative Tourism**. Bangkok. Research Report. Office of the Education Council.
- Jirachaichaowanon, C. (2011). **The administration tourism net by area tall Phetchabun community, marketing administration for something the public relations tourism net**. Phetchabun Rajabhat: Research Report. Phetchabun Rajabhat University
- Jittangwatthana, B. (2014). **Tourism Behavior**. 2nd Ed. Bangkok. Fern kha luang printing and publishing limited partnership.
- Jonathan, f. (1996). **Cultural Identity & Global Process**. School of Human studies. University of Tesside.
- Masincee, S. (2016). Thailand 4.0 creates a new economy. Bangkok. **Thai khu fah journal**. Secretariat of Prime Minister. Retrieved May, 26, 2017, from www.prachachat.net/news
- Phattharathorn, T. (2013) **Creative Tourism Thailand**. Bangkok. Designated Areas for Sustainable Tourism.
- Pongpit, S. (2005). **Network: Tactics for Intensive Community Strong community**. Bangkok. LIFE : Learning Institute For Everyone.

- Praputkit, S. (2010). **An Evaluation of Attraction Site in Amphur Muang Chanwad Trad To Create The EcoTourism Rotue.** Thesis Master (Ecotourism Planning and Management). Graduate School. Srinakharinwirot University.
- Richards. G. (2010). **Creative Tourism and local Development.**In Wurzburger, R.(Ed.). **Creative Tourism A Goble Conversation** how to provide unique creative experiences for travelers worldwide: at present at the 2008 Santa Fe & UNESCO International Conference on Creative Tourism in Santa Fe.(pp.78-90). New Mexico: USA.
- Sakdiyakron, M. (2014). **Creative Tourism Development.** Bangkok. Creative Academy for Cultural and Heritage Tourism-CCHT. Mahidol University.
- Supasorn, Y. (2016). **4.0 We care Tourism.** Bangkok. Tourism Authority of Thailand Meeting minutes. Retrieved May, 24, 2017, from www.oknation.nationtv.tv/blog/akom/2016.
- Tourism Authority of Thailand. (2016). **TAT Review Magazine 2016. Thailand as a preferred destination.** Bangkok.